

สัญลักษณ์ แห่งมนุษยธรรม

สัญลักษณ์แห่งมนุษยธรรม

เครื่องหมายกาชาดเป็นสัญลักษณ์แห่งความหวังของประชาชนที่เผชิญภาวะวิกฤตทางมนุษยธรรม สำหรับกลุ่มคนที่ต้องทนทุกข์จากการสู้รบและสถานการณ์ความรุนแรงอื่นๆ หรือความทุกข์ยากจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เครื่องหมายนี้เป็นสัญลักษณ์ว่าความช่วยเหลือกำลังมาถึง

ไม่ว่าเครื่องหมายนี้จะปรากฏอยู่บนปกของแพทย์ที่ทำงานในโรงพยาบาลภาคสนาม ที่ด้านข้างของยานพาหนะลำเลียงผู้บาดเจ็บจากสงคราม หรือบนอากาศยานลำเลียงสิ่งของช่วยเหลือ ก็ล้วนสื่อถึงความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่มีอิสระ เป็นกลาง และไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้คนทั่วทั้งโลก

ยิ่งไปกว่านั้น ในช่วงเวลาของการสู้รบ เครื่องหมายกากบาทแดง เลี้ยววงเดือนแดง และคริสตัสแดงเป็นที่ยอมรับทั่วโลกว่าเป็นเครื่องหมายที่คุ้มครองเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ อาคารสถานที่และยานพาหนะของกองทัพ รวมถึงหน่วยบริการทางการแพทย์

แพทย์ของพลเรือนที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งครอบคลุมถึงหน่วยบริการทางการแพทย์ของสภากาชาดและสภาเลี้ยววงเดือนแดงที่เป็นส่วนสนับสนุนให้กับหน่วยแพทย์ทหาร หรือเมื่อได้รับมอบหมายจากทางการ ซึ่งเป็นไปตามอนุสัญญาเจนีวา

เครื่องหมายนี้ยังไม่ยึดโยงกับศาสนา การเมืองหรือวัฒนธรรมใดๆ และนำไปใช้ในสองลักษณะที่แตกต่างกันคือ

- > การใช้เพื่อคุ้มครอง ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการสู้รบทราบว่าเป็นประชาชน ยานพาหนะ หรืออาคารสถานที่ที่มีเครื่องหมายนี้ต้องได้รับการคุ้มครองตลอดเวลา และต้องไม่เป็นเป้าหรือถูกโจมตี
- > การใช้เพื่อป้องกัน แสดงให้เห็นว่าบุคคล ยานพาหนะ หรืออาคารสถานที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มองค์กรกาชาดและเลี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ

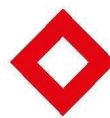
เครื่องหมายกาชาดที่ใช้ในปัจจุบัน

กากบาทแดง

เลี้ยววงเดือนแดง

คริสตัสแดง

กำเนิดสัญลักษณ์

ในปี ค.ศ. 1859 นายอังรี ดูนังต์ นักธุรกิจชาวสวิส ได้เดินทางผ่านตอนเหนือของประเทศอิตาลีและพบเห็นภาพอันน่าเศร้าสลดจากผลพวงของสงคราม ทั้งในเขตเมืองซอลเฟอร์โนและบริเวณโดยรอบ ความสะเทือนใจที่เกิดจากการได้เห็นความทุกข์ทรมานของทหารที่บาดเจ็บและเสียชีวิตโดยปราศจากความช่วยเหลือทางการแพทย์ ทำให้เขาเขียนหนังสือเรื่อง *“ความทรงจำแห่งเมืองซอลเฟอร์โน”* ซึ่งระบุข้อเรียกร้องสองประการเพื่อปรับปรุงความช่วยเหลือที่มีต่อผู้ได้รับผลกระทบจากการสู้รบ ดังนี้

- > ในยามสันติ ให้ทุกประเทศจัดตั้งหน่วยบรรเทาทุกข์เพื่อเตรียมความพร้อมในการดูแลผู้บาดเจ็บ เมื่อถึงคราวที่เกิดการสู้รบ
- > ให้นำนาประเทศเห็นชอบกับแนวคิดในการคุ้มครองผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย ตลอดจนบุคลากรผู้ให้ความช่วยเหลือแก่พวกเขาเหล่านั้น

ข้อเสนอแรกนำไปสู่การจัดตั้งสภาสากลและสภาเสี้ยววงเดือนแดงในเกือบทุกประเทศทั่วโลก

ข้อเสนอที่สองเป็นพื้นฐานนำไปสู่การรับรองอนุสัญญาเจนีวา ในปัจจุบันอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 ทั้งสี่ฉบับเป็นที่ยอมรับและมีผลบังคับต่อทุกประเทศ นอกจากนี้ ข้อเสนอดังกล่าวยังนำไปสู่การยอมรับเครื่องหมายเฉพาะเพียงเครื่องหมายเดียวนี้ที่ช่วยคุ้มครองหน่วยแพทย์ทหาร อาสาสมัครที่ให้ความช่วยเหลือ และผู้บาดเจ็บระหว่างการสู้รบ เครื่องหมายที่ใช้

เป็นสัญลักษณ์แห่งมนุษยธรรมนั้นต้องเรียบง่าย เห็นชัดเจนจากระยะไกล เป็นที่รู้จักและมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ

การประชุมผู้แทนระหว่างประเทศที่นครเจนีวา ในเดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 1864 ได้เห็นชอบเครื่องหมายกากบาทแดงบนพื้นขาว ที่เป็นการกลับสีของธงชาติสวิตเซอร์แลนด์ จากนั้นในช่วงสงครามรัสเซียและตุรกีระหว่างปี ค.ศ. 1876 - 1878 จักรวรรดิออตโตมานได้ประกาศใช้เครื่องหมายเสี้ยววงเดือนแดงแทนเครื่องหมายกากบาทแดง ซึ่งในปี ค.ศ. 1929 เครื่องหมายเสี้ยววงเดือนแดงก็ได้รับการยอมรับให้เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์สากล ในการแก้ไขอนุสัญญาเจนีวาฉบับที่ 1

ในปี ค.ศ. 2005 ประเทศสมาชิกของอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 ได้ให้การรับรองเครื่องหมายคริสตัสแดงเพิ่มเติม โดยมีสถานะทางกฎหมายเทียบเท่าเครื่องหมายกากบาทแดงและเสี้ยววงเดือนแดง รวมถึงสามารถนำไปใช้ในลักษณะและภายใต้เงื่อนไขเดียวกันได้ ทั้งนี้ เครื่องหมายคริสตัสแดงให้ถือเป็นทางเลือกสำหรับประเทศหรือสภาสากลและสภาเสี้ยววงเดือนแดงที่ไม่ประสงค์จะใช้เครื่องหมายกากบาทแดงหรือเสี้ยววงเดือนแดง

หาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.icrc.org/eng/war-and-law/emblem/overview-emblem.htm

การใช้เครื่องหมายกาชาด

การใช้เครื่องหมายกาชาดเป็นไปโดยเคร่งครัด ตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 และพิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ.1977 และ ค.ศ. 2005 โดยเป็นไปในสองลักษณะคือ

ใช้เพื่อการคุ้มครอง

ในยามสู้รบ สามารถใช้เครื่องหมายนี้เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่

- > บุคลากรทางการแพทย์และการศานาของกองทัพ
- > บุคลากรทางการแพทย์ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดง รวมถึงหน่วยแพทย์ทหาร อันเป็นไปตามอนุสัญญาเจนีวาและพิธีสารเพิ่มเติม
- > โรงพยาบาลของพลเรือน หน่วยแพทย์พลเรือนทั้งหมด องค์การอาสาสมัครที่ให้ความช่วยเหลือตลอดจนสถานพยาบาล พนักงาน เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์พลเรือน รวมทั้งยานพาหนะที่ใช้สำหรับการรักษาพยาบาล และขนส่งผู้บาดเจ็บ ผู้ป่วยและผู้ประสบเหตุเรืออัปปางต่างๆเหล่านี้ เมื่อได้รับมอบหมายอย่างชัดเจนจากรัฐบาล

เครื่องหมายกาชาดทั้งสามอันมีสถานะตัดเทียมกัน แต่ละอันสามารถใช้เป็นเครื่องหมายเพื่อการคุ้มครองได้โดยต้องปรากฏบนพื้นสีขาว และต้องไม่มีถ้อยคำ ภาพ งานออกแบบหรือข้อความอื่นใดเพิ่มเติม

ในยามสันติ เครื่องหมายแต่ละอันสามารถใช้เป็นเครื่องหมายแห่งการคุ้มครองสำหรับ

- > เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และการศานาของกองทัพ
- > เจ้าหน้าที่ สถานพยาบาลและยานพาหนะของสภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดง ที่พร้อมปฏิบัติการในกรณีเกิดการสู้รบ เมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ

คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ไอซีอาร์ซี) และสหพันธ์สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (ไอเอฟอาร์ซี) สามารถใช้เครื่องหมายกาชาดได้ตลอดเวลา (ทั้งในยามสันติและในยามสู้รบ)

B. Heger/ICRC

ใช้เพื่อการบ่งชี้

ในยามสงบ เครื่องหมายนี้สามารถนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบ่งชี้โดย

- > อาสาสมัคร เจ้าหน้าที่ หรืออาคารสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรกาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (สภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงไอซีอาร์ซี หรือ ไอเอฟอาร์ซี)
- > เป็นมาตรการเสริมให้แก่รพพยาบาลและสถานีพยาบาลที่ได้รับมอบหมายเป็นการเฉพาะให้ดูแลรักษาโดยไม่คิดค่าบริการแก่ผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย โดยไม่ขัดต่อกฎหมายภายในประเทศและได้รับมอบอำนาจจากสภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดง

เมื่อองค์กรใดในกลุ่มองค์กรกาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงนำเครื่องหมายกาชาดไปใช้เป็น “เครื่องหมาย” โดยเป็นส่วนหนึ่งของตราสัญลักษณ์จะต้องมีชื่อองค์กรหรือตัวอักษรย่อประกอบด้วยเสมอ นอกจากนี้เครื่องหมายกาชาดต้องมีขนาดที่เล็กและต้องไม่นำไปติดที่ปลอกแขน หรือหลังคาของอาคารสถานที่เพื่อป้องกันความสับสนกับการใช้เครื่องหมายกาชาดเพื่อการคุ้มครอง

การใช้เครื่องหมายกาชาดในทางที่ผิด

การนำเครื่องหมายไปใช้ในทางที่ผิดจะลดทอนคุณค่าในการคุ้มครอง และทำลายความศักดิ์สิทธิ์ของสัญลักษณ์ เมื่อเกิดการสู้รบขึ้นอาจส่งผลให้ผู้ที่มีสิทธิติดเครื่องหมายกาชาดเพื่อคุ้มครองตนในระหว่างที่ให้บริการทางการแพทย์ ต้องตกอยู่ในอันตรายและกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรมและความช่วยเหลือต่างๆ ของกลุ่มองค์กรกาชาดในการเข้าถึงพื้นที่ ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการใช้เครื่องหมายกาชาดในทางที่ผิด

การลอกเลียนแบบ

การใช้เครื่องหมายที่มีรูปทรงและสีที่อาจทำให้สับสนกับเครื่องหมายกาชาดอันหนึ่งอันใดของกลุ่มองค์กร

การใช้งานที่ไม่เหมาะสม

การใช้เครื่องหมายที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ การใช้เครื่องหมายกาชาดโดยบุคคลหรือองค์กรที่ไม่มีสิทธิใช้ (เช่น องค์กรธุรกิจ เกสซ์เซอร์ แพทย์เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน บุคคลทั่วไป เป็นต้น) หรือการตั้งใจทำให้เสื่อมเสียคุณค่าหรือลดทอนความน่าเชื่อถือของเครื่องหมายกาชาด

การใช้ในเชิงฉ้อฉลเพื่อเป็นกลลวงฝ่ายตรงข้าม

การใช้เครื่องหมายกาชาดในยามสู้รบ เพื่อปกป้องพลรบหรือยุทธโศปกรณ์ โดยมีเจตนาเพื่อลวงฝ่ายตรงข้ามให้เข้าใจผิด หากการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดการเสียชีวิตหรือความบาดเจ็บรุนแรงต่อบุคคล การกระทำนั้นถือว่าเป็นอาชญากรรมสงคราม

เพื่อให้แน่ใจว่าเครื่องหมายกาชาดจะได้รับความเชื่อถือและได้รับการปกป้อง รัฐบาลแต่ละรัฐตามอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 มีพันธะในการออกกฎหมายในประเทศตน เพื่อป้องกันและปราบปรามการนำเครื่องหมายกาชาดไปใช้ในทางที่ผิดทั้งในยามสู้รบและยามสันติ

องค์กรภาครัฐในประเทศต้องดำเนินการชี้แจงต่อสาธารณะ กลุ่มธุรกิจและกลุ่มทางการแพทย์ให้เข้าใจถึงการใช้เครื่องหมายกาชาดที่ถูกต้อง

ส่วนสภากาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงนั้น ก็ต้องร่วมมือกับองค์กรภาครัฐเพื่อให้มั่นใจว่าเครื่องหมายกาชาดถูกนำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สัญลักษณ์ของการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยธรรมโดยกลุ่มองค์กรกาชาด และเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ

การแสดงเครื่องหมายกาชาดอันได้แก่ กากบาทแดง เสี้ยววงเดือนแดง หรือคริสตัสแดงเพื่อแสดงถึงความเกี่ยวข้องกับกลุ่มองค์กรกาชาดฯ ของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครในระหว่างการสู้รบ ระหว่างเหตุการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือเหตุฉุกเฉินอื่นๆ เป็นเสมือนการส่งสัญญาณสำคัญที่ว่า ภาระงานที่ปฏิบัติอยู่นั้นเกี่ยวข้องกับมนุษยธรรมเพียงอย่างเดียว และการเข้าถึงประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุวิกฤตนั้นๆ พึ่งได้รับการเคารพตลอดเวลา

ผู้ที่อยู่ในกลุ่มองค์กรกาชาดฯ ที่แสดงเครื่องหมายกาชาดดังกล่าวนี้เป็นผู้ที่มุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจด้านมนุษยธรรมซึ่งเป็นไปตามหลักการกาชาดทั้งเจ็ดประการ อันได้แก่ ความมีมนุษยธรรม การไม่เลือกปฏิบัติ ความเป็นกลาง ความเป็นอิสระ บริการด้วยจิต

อาสา ความเป็นเอกภาพ และความเป็นสากล ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสาธารณชนว่าภารกิจเหล่านี้ไม่เชื่อมโยงกับวาระทางการเมือง ศาสนา การทหาร หรือเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องได้รับการยอมรับ ความไว้วางใจ และความเคารพจากทุกฝ่าย

ความเข้าใจที่ถูกต้องมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะหมายถึงการที่ประชาชนจากทุกภูมิภาค และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องในการสู้รบ ให้ความไว้วางใจในสิ่งที่ผู้คนเหล่านี้ดำเนินการ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครของกาชาดและเสี้ยววงเดือนแดง สามารถเข้าถึงประชาชนและชุมชนที่ต้องการความช่วยเหลือได้อย่างปลอดภัยแม้ในภาวะสงครามและเหตุวิกฤตด้านมนุษยธรรมอื่นๆ

พันธกิจ

คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ (ICRC)

เป็นองค์กรที่ไม่เลือกปฏิบัติ เป็นกลาง และเป็นอิสระ มีพันธกิจด้านมนุษยธรรมเพื่อปกป้องชีวิตและศักดิ์ศรีของ ผู้ได้รับผลกระทบจากการสู้รบและเหตุความรุนแรงอื่นๆ และให้ความช่วยเหลือต่อบุคคลเหล่านั้น ไอซีอาร์ซียังพยายามที่จะป้องกันมิให้เกิดความสูญเสีย ด้วยการส่งเสริมและปรับปรุงประสิทธิภาพกฎหมายมนุษยธรรม

และหลักการด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ไอซีอาร์ซีก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1863 และเป็นต้นกำเนิดของอนุสัญญาเจนีวาและกลุ่มองค์กรกาชาดและเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ ทำหน้าที่แนะนำและประสานงานปฏิบัติการระหว่างประเทศที่ดำเนินการโดยกลุ่มองค์กรกาชาดฯ ในช่วงการสู้รบและเหตุความรุนแรงอื่นๆ

สหพันธ์สภาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ(IFRC)

เป็นเครือข่ายด้านมนุษยธรรมที่ดำเนินการโดยอาสาสมัครที่ใหญ่ที่สุดในโลก ด้วยสมาชิกสภาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดง 191 ประเทศทั่วโลก ทำให้สามารถเข้าถึงทุกชุมชน ครอบคลุมประชาชน 160.7 ล้านคนต่อปี ผ่านโครงการให้บริการและพัฒนาระยะยาว รวมถึงการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนอีก 110 ล้านคนในช่วงภาวะภัยพิบัติและการฟื้นฟูหลังการเกิดภัยพิบัติ โดย

ดำเนินการทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเหตุ ภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉินทางสาธารณสุข เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประสบภัย และฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของพวกเขาเหล่านั้น การดำเนินการทั้งหมดเป็นไปโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งต่อเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ เพศ ความเชื่อทางศาสนา ชนชั้นและความคิดเห็นทางการเมือง

สภาชาดไทย

การดำเนินกิจกรรมของสภาชาดไทย ตั้งอยู่บนหลักการกาชาดของกลุ่มองค์กรกาชาดและเสี้ยววงเดือนระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนแนวคิดของกาชาดและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ในการบรรเทาความทุกข์ยาก พร้อมทั้งให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้เดือดร้อน ไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้หญิง ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ ภารกิจแก่นหลักของสภาชาดไทยประกอบ

ด้วย การบริการทางการแพทย์และสุขอนามัย การบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัยพิบัติ การบริการโลหิต และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้ที่เดือดร้อน ผู้ที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ รวมถึงประชาชนทั่วไปโดยได้รับความร่วมมือร่วมใจจากเยาวชนและอาสาสมัครสภาชาดไทยมุ่งสร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศสำนักงานภูมิภาคกรุงเทพฯ (ICRC)

191/6-8 อาคารซีทีโอทาวเวอร์ ชั้น 30 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ +66 (0) 2262 1680 โทรสาร+66 (0) 2262 1685 อีเมล ban_bangkok_Mailbox@icrc.org www.icrc.org

สภาชาดไทย (TRCS)

1871 ถนนอังรีดูนังต์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์+66 (0) 2256 4037-8 โทรสาร+66 (0) 2255 3064 อีเมล intertrc@redcross.or.th www.redcross.or.th

สหพันธ์สภาชาดและสภาเสี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ (IFRC)

191/9 อาคารซีทีโอทาวเวอร์ ชั้น 30 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ +66 (0) 2661 8201-2 อีเมล Thailand_ccst@ifrc.org

